

Lovci a zberači z Doby kamennej / železnej: Zber rastlín

Význam rastlín a plodín v súčasnom každodennom živote

Cieľ: Vedieť, aké plodiny a rastliny ľudia v minulosti vyhľadávali

Zdroje a pomôcky:

- Dokumenty Pappusu o rastlinách
- Internetový prieskum
- Zobierané rastliny zo školského pozemku alebo blízkeho okolia

Aktivity:

- Zbierajte potravu – nájdite jedlé ovocie, orechy či listy na pozemku školy či v okolí. Jar a leto sú na túto činnosť najvhodnejšie.
- Vypestujte si obilie a pomelte zrná. Najlepšiu predstavu o začiatkoch poľnohospodárskej činnosti človeka nadobudnete tak, že sa na malom kúsku pôdy pokúsíte vypestovať trochu pšenice. Dozretú pšenicu zobierajte a oddelíte zrná od pliev. Zrná, ktoré zostane, podrveť mažiari. Rozdrvené zrná budete musieť pridať do celozrnnej múky, aby mali žiaci dostatok múky na pečenie chleba alebo iného pečiva.
- Preskúmajte praktické využitie rastlín prostredníctvom popisných dokumentov Pappusu.
- Ľudia v Dobe kamennej zbierali živicu z briez a varili z nej lepidlo. Lepidlo používali na upevnenie kamenného klinu do drevenej rúčky, aby si vyrobili sekeru či iné nástroje. V stredoveku sa takéto lepidlo používalo na chytanie vtákov. Ľudia potreli lepidlom kmeň a konáre stromu, vtáky sa prilepili a ľudia ich následne mohli chytiť, uvariť a zjesť.

Ďalšie učebné materiály:

- Dokumenty Pappusu o rastlinách: Černice (jedlé ovocie), Trávy, predovšetkým obilniny ako ovos, bežne využívaný v poľnohospodárstve; Lieska (jedlé orechy a drevo na stavebné práce); Jaseň (stavebný materiál); Prhlava (výroba povrazov); Ruža šípková (vitamín C); Dub (taniny na prácu s kožou).

Kľúčové pojmy:

Pasca, zber

Kritériá úspešnosti

- ✓ Dokážem využiť výskumné znalosti na pochopenie toho, aké plody v minulosti ľudia zbierali
- ✓ Som schopný narábať s dôkazmi, ktoré v súčasnosti máme o tom, ako sa ľudia v minulosti stravovali

Čriepky z dejín: Anglosasi

Rastliny ako stavebné materiály

Cieľ: Postaviť anglosaskú modelovú osadu za pomoci prútia a omietky

Zdroje a pomôcky:

- Dokumenty Pappusu o rastlinách – Jaseň, Lieska, Prhlava
- Lieskové alebo iné prúty (konáre) (or similar)
- Hlína, slama, tráva, vlna, vlasovina

Pracujte s dokumentami Pappusu o rastlinách a taktiež s internetovými zdrojmi, prípadne si urobte rešerš v knižnici a pokúste sa dohľadať čo najviac informácií a využití rastlín a prírodných materiálov na nasledujúce účely:

- Stavebné materiály na stavbu múrov, plotov atď.
- Výroba nádob a misiek, z ktorých ľudia jedávali.
- Produkcia prírodných stavebných materiálov – v minulosti to bol najmä jaseň, brest a tis, ktoré boli známe pre svoje vlastnosti a taktiež značne rozšírené.
- Pradenie a tkanie: ľanové plátno, slama na pokrytie striech, prhlava na výrobu lán a povrazov.
- Anglosaské liečivá sú očividné aj z niektorých názvov známych rastlín, ktoré naznačujú ich využitie, napr. bonewort (niektoré druhy rastlín s liečivými účinkami na kosti).

Aktivity:

- Preskúmajte, ako správne používať prútie a materiály na omietnutie. Na skúšku si môžete odrezať pár prútov liesky, ktoré nájdete v školskom areáli alebo v okolí a z ktorých je možné vytvoriť jednoduché spletené múry a pokryť ich zmesou vhlkej hlíny, zeminy a piesku. Študenti môžu vlhkú mazľavú hlinu vykopať priamo na školskom pozemku, ak sa tam takýto typ pôdy nachádza.
- Experimentujte s prídavnými materiálmi a zhodnoťte, aké množstvo napr. tráv, slamy alebo vlasoviny je najvhodnejšie pre pevnosť celkovej štruktúry.

Ďalšie učebné materiály:

- Hravé učebné materiály TECHNOLÓGIE; Spájacie Materiály a Vypestujte si vlastné remeselné materiály.
- Hravé učebné materiály Prhlava kvôli postupu pri výrobe špagátov a povrazov

Kľúčové materiály: prúty a omietka

Kritériá úspešnosti

- ✓ Dokážem vysvetliť, prečo ľudia stavali domy najmä z prútia a špeciálnej zmesi slúžiacej ako omietka
- ✓ Dokážem popísať, ako postaviť stavbu z týchto materiálov